

Trst — Izvzemlj. ponedeljek — vsak dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopis naj se pošlje uredništvu. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopis se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Gordin. — Lastnik konsorcijske lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina: na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.—, in celoletno L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov, mm po L. 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Vollna disciplina

Dežele se je polastilo živahno volilno vrvenje. Študijski, posvetovanja, vrstijo, ljudstvo zbira svoje sile, utrjuje svoje vrste, dviga in krepi disciplino organizacije, ki bodo korakale 15. maja na bojišče. Prepotovali smo okraje, ki so nas napolnili s samozavestjo in ponosom, da smo izšli iz roda, ki biva in se bori na tej zemlji. Kakšna zrelost, kakšna politična samozavest, kakšna disciplina! Kako krepko, kako neustrašno se borijo ponekod naši kmetje s svojo usodo! Nobena zla sreča, nobeno preganjanje, nobeno nasilje, nobena grožnja jim ne more streči poguma. Zares krepka srca bljuje se na naši zemlji. S tem ljudstvom lahko tvegamo vse, s tem ljudstvom gremo lahko vednega in skozi najtemnejšo noč zatiranja.

So pa tudi kraji, so cele pokrajine, na katerih ležijo temni mrakovi. So cele pokrajine, ki vladajo nad njimi skrite, rikomur odgovorje, protizakonite sile, duševne vsake razmah volivnega dela. So kraji, kjer nastopajo protivniki našega ljudstva natavnost, kjer mečejo raz sebe vse ozirne in vse pomisleke, kjer oznanjujejo odkrito in brez ovinkov, da bodo z ognjem in mečem preprečili volitve v prilog naši stranki. V teh krajih in pokrajinah ne more biti govora o svobodnih volitvah. To ne bodo volitve, temveč zasmehovanje državljanov in človeških pravic našega ljudstva. Niti trenutek ne smemo zabiti, da so proti tem sovražnim silam vsi zakoni, vsi predpisi, vsi ukazi vlade brez veljave in brez pomena. Izda gospod Giolitti še taka zagotovila, naj nam obljubi, kar hoče, naj nam jamči svobodno volitvo, kolikor hoče, naj nam izjavi v zadnjem hipu karkoli hoče, pesti naših nasprotnikov so močnejše od vseh besed in naredb ministrov, naši protivniki bodo napravili, kar bodo hoteli, in se ne bodo ozirali ne na zakon in ne na vladne prepovedi.

Tak je volilni položaj dežele. Niti sekundo ne smemo držati ljudstva v prevari. Povedati mu moramo, da mu nalaga težki položaj težke doznosti. Obrniti se moramo predvsem na volivce, ki so vsakega pritiska in nasilja prosti, ki lahko svobodno in neovirano oddajo 15. maja glasovnico stranki, kateri zaspujajo.

Obrachamo se na oni del našega ljud-

stva, proti kateremu se bodo fašisti posluževali kulturnega načina političnega boja, kjer bodo pustili ljudstvu prostost in mu ne bodo ropali volivne pravice. Dolžnost teh krajev je, da pomagajo bratom, ki vsled pritiska in nasilja ne bodo mogli voliti. Vsi okrajji, ki so srečni dovolj, da smajo voliti 15. maja v popolni svobodi, morajo iti v enotni disciplinirani frontni na volišče. Vsak glas, ki ga odda najzadnja vasica dežele, pride v prid celi deželi. Zato so uprte oči vseh preganjanj kmetov in delavcev na svoje bolj srečne brate, kateri se morajo 15. maja zavedati, da odločajo z glasovnico v roki ne le o usodi svojega okraja, temveč o usodi naše celokupne dežele. Vsaka glasovnica, ki pade v volilno žaro v naših hribovskih vasicah, uniči del krivice, ki tare naše brate na jugu. Ali je mogoče, da bi klic, ki prihaja iz nesrečnih krajev dežele, ne našel odmeva pri ljudstvu iste krvi in istega rodu? Ali si moremo misliti, da bi naši kmetje, naši delavci, naši učitelji, naši uradniki prevarili zaupanje svojih zatiranih, preganjanj, zasramovanih tovarišev? Ne! Nikdar! Za vero, ki stavi v Vas ne srečno ljudstvo naše dežele, ga ne boste ogoljufali!

Kdor ve, kaj je primorski Slovenec, kaj istrski Hrvat, je gotov, da bo šlo naše ljudstvo 15. maja do zadnjega in poslednjega moža na volišče. Jugoslov. ljudstvo mora podati dokaz, da se po politični zrelosti in discipliniranosti, ne da prekosati od nobene pokrajine nove države. To mora pokazati udeležba na voliščih. Ljudstvo, ne straši se nobenih ovir, ne umakni se pred nobenimi žrtvami, ne omaga pred nobenimi težavami. Imej pred očmi one kmečke boate, ki se niso bali 4 ur hoda, da so prišli na naše shode, ki so šli skozi dež, skozi blato in veter preko gozdov in čez hribe, da so prišli na naša javna zbiranja.

Kdor le more ganiti, mora priti 15. maja na volišče. Bolniki naj se dajo na domestiti, če so to zamerali, nosite jih na ramenih, peljite jih na vozovih, prinesite jih na nosilnicah na kraj njihove dolžnosti.

Za neodločne, mlajne, bojazljive, nemarne, brezbrizne ne bo odpuščanja in pozabe.

Jugoslavija

Konstituanta. — Proforske plače. — Zemljoradniki bodo načelno glasovali za ustavo. — Odgovorje konstituante do po pravoslavni veliki noči.

BELGRAD, 27. Današnja sejo ustavotvorne skupščine je otvoril predsednik dr. Ribar ob 9/45 dop. Po prečitani zapisnika zadnje seje je prečital zbornični tajnik brzojavko Udrženja narodnega ženstva v Dubrovniku, mestnega sveta v Imotskem in iz raznih drugih krajev, v katerih se zahteva za jugoslov. vensko državo naslov Jugoslavija.

Nato je minister prosvete Svetozar Pribičević odgovarjal na interpelacijo poslanca Divca glede pobožanja materialnega položaja srednješolskih profesorjev in glede roka, v katerem naj se to izvrši. Minister je izjavil, da je vlada prejela spomenico profesorjskega društva in da se že daj časa bavi z ureditvijo uradnih plač. Vprašanje materialnega položaja se bo rešilo za vse državno uradništvo zaen. Na kak rok se vlada nikakor ne more vezati, ker je vprašanje roka v zvezi z mnogimi momenti, ki vplivajo na rešitev tega vprašanja. Vlada je prejela tudi spomenico o korakih, ki se nameravajo napraviti v slučaju, da bi v gotovem roku zahtev profesorjev ne bile izpolnjene, vendar pa tega ne more upoštevati, ker se nikakor ne more vezati na kak gotov rok.

Konstituanta je zatem prešla na dnevni red. Prvi je govoril demokrat Gjordje Bozović, ki je pobijal izvajanja Šmraka, Segviča in nekaterih drugih predgovornikov, čes da so bili njihovi govori silno destruktivni, nepatriotični in neuvredni. Narodni klub zahteva federacijo, kakor da bi se ne bilo že v preteklosti dovolj prepirov. Opozarja na južno Srbijo, deželo najslavnejše prošlosti, ki je obenem najboljša čuvarka jugoslovanskega državnega edinstva. Prebivalstvo južne Srbije hoče imeti edinstveno in demokratsko urejeno državo. Ono je na strani vseh, ki delujejo na to, da uverijo narod, da je vsak Srb na toliko Hrvat kakor Slovenec in narobe. Ono je za edinstveno narodno ideologijo, edinstveni mentalitet in edinstveno kulturo. (Viharno ploskanje v centru.) Glasoval bo za vladni ustavni načrt.

Zemljoradnik Gliša Popadić izjavlja, da vladni ustavni načrt nikakor ne zadovoljuje seljaških zahtev, ampak bolj meščanstvo. Zemljoradniki žele, da se ustava čimprej sprejme in odločno zavrne očitke, da hočejo Zemljoradniki ovirati delo. Sedanjí ustavni načrt je še samo sirov material, ki ni dovršen. Imajo v sebi mnogo zrna, pa tudi plevla. Upa, da se bodo nedostavki popravili v specialni debati. V načelni debati bo

glasoval za ustavo, v specialni debati pa bo glasoval proti onim točkam, ki se ne zlagajo z zahtevami zemljoradnikov.

Po kratkem govoru poslanca Jugoslovanskega kluba Janeza Brodarija, ki je govoril proti ustavi, je predsednik ob eni popoldne zaključil sejo. Prihodnja seja se bo vršila šele 9. maja z dnevnim redom: Nadaljevanje načelne debate o ustavi.

Jugoslovensko-italijanska trgovinska pogajanja. — Italijanske zahteve

BELGRAD, 27. Polagoma postajajo znane zahteve, ki jih je stavila italijanska delegacija pri pogajanjih za trgovinsko pogodbo med Italijo in Jugoslavijo. Tako so Italijani zahtevali, naj se vprašanje ribolova v Jadranskem morju uredi na sledeči način: Italijanom naj se dovoli ribolov ob jugoslovenski obali v oddaljenosti, katero bi določila mešana komisija obeh držav oziraje se na posebne interese posameznih obalnih krajev. Vendar oddaljenost za Italijane proste cone od obale ne sme biti v nobenem slučaju večja nego eno miljo.

Italijanski delegati zatrjujejo, da se bodo italijanski ribiči strogo držali ribolovske naredbe od 31. julija 1914.

Dalje zahtevajo Italijani, da so spremembe te določbe nedopustne brez sporazuma obeh strank.

Reka

Fašisti izročili diktatoru županu Bellasiču. Odvetnik Giunta se povrne v Trst

Fašistovska revolucija in diktatura, ki ji je sledila, je prenehala v četrtek ponoči. Tisto noč so se vršila v reškem rotozvu težka in resna posvetovanja med zastopniki fašistov — tržaških in reških — in: domačimi prvaki iz italijanske narodnega bloka, ki je pri volitvah propadel. Dosegel se je sporazum, katerega glavni določbi sta: 1) Fašisti se odrečejo svoje oblasti, ki so si jo nasilno prilastili; 2) vsa oblast, ki pritiche začasni vladi, se izroči reškemu županu dr. Bellasiču.

Župan Bellasič je tako postal diktator v reški državi, nekaj novi D'Annunzio le s to razliko, da je domaćin. Kot takšen se je začel tudi obnašati. Izdal je dolg proglas, v katerem pravi, da stara časna vlada vsled dogodkov prilikom volitev ni mogla več ostati na krmilu države ter je s posebnim odlokom izročila vso oblast njemu, reškemu županu. Smatral je, da je bila njegova patriotska dolžnost sprejeti ponujeno mu oblast. Svest si je težke naloge, ki jo bo moral vršiti. Življenski interesi Reke zahtevajo, da se brezvladje mora napraviti konec. Uradi morajo začeti zopet posloovati, šole se morajo zopet povrniti na Reko.

Novi reški diktator — po volji fašistov — se bo imenoval izredni komisar. Bivši direktor, ki so ga bili postavili fašisti, se je poslovil od Rečanov z daljšim proglasom, v katerem opusja in opravičuje svojo dvodnevno diktatoro ter poudarja, da je dosegel svoj cilj, ter naznanja, da je vsled tega izročil vso oblast reškemu županu. To listino so podpisali Franca Giunta, kandidat italijanskega narodnega bloka v Trstu, Rihard Gigante, Mel-

hijor Brusatti, Jože Latinio, Lovre Lenaz, Janes Mrach in Attilj Prodan.

O nadaljnjih namenih g. Giunta ter tržaških in reških fašistov po tem činu poročajo včeraj »Piccolo« v brzojavki z Reke od 28. t. m. tole: »S tem činom je nesoglasje, ki je ogrožalo edinstvo Italijanov, premagano. Jutri bo odvetnik Giunta s tržaškimi fašisti vred zapustil Reko. Zveza reških fašistov bo pa z orožjem pri roki pazila, da prepreči vsak poskus, ki bi bil naperjen proti snočnemu sporazumu.«

Reški zmagovalci pripisujejo zadnjim dogodkom veliko važnost. Za Reko da je napočila zora nove in srečne dobe. Zanella in pristaši popolne samouprave so ravno nasprotnega mnenja.

Italija

Kralj sprejel kitajskega poslanika

RIM, 29. Kralj je včeraj svečano sprejel g. Tang Caju, ki je predložil pisma, s katerimi overovlja kot kitajski izredni poslanik in pooblaščen minister. Novi poslanik je istočasno izročil kralju pismo, ki sprčuje, da je misija njegovega prednika dokončana.

Grof Sforza sprejel gruzinskega zastopnika

RIM, 29. Včeraj je minister za zunanje zadeve grof Sforza sprejel g. Tenklisa, izrednega poslanika gruzinske vlade, in je imel z njim prijateljski pogovor.

Znižane cene za volivce

RIM, 28. »Gazzetta Ufficiale« naznanja pravila za potovanje volivcev po železnici in po morju. Volivcem, ki ne stanujejo v isti občini, v kateri so vpisani, bo dovoljena vožnja tje in nazaj po znižani ceni v vseh treh razredih, ko pojdejo volit v svoj volilni okraj. Znižane cene veljajo tudi iz Juliske in Triestinske Benečije, toda samo po železnici, ki imajo isto tarifo kot državne železnice. Ako hoče volivec dobiti vozni listek po znižani ceni, naj gre na županstvo tistega kraja, v katerem prebiva, naj pokaže svojo volilno izkaznico in naj zahteva zeleno izkaznico za vožnjo. Ta izkaznica se mora pokazati na postaji, a obenem se plača vožnja za tje in nazaj. Na zadnji postaji izkaznice ni treba dati vratarju, ker jo bo volivec rabil za povratek. Izkaznico je treba dati volilni komisiji, pri kateri si glasoval, da jo prepečati. Ravno tako se mora izkaznica prepečati tudi na postaji, s katere si se odpeljal. Brez teh pečatov izkaznica ni veljavna.

Šole povodom volitev ne bodo zaprte

RIM, 28. (S.) Proti vestem, ki so jih objavili nekateri listi, se šole povodom volitev ne bodo zaprle. Naučno ministrstvo je dalo rektorjem vseučilišč in drugim šolskim oblastvom potrebna navodila glede dopusta tistim, ki bodo morali iti glasovat v kak oddaljen kraj.

Železnice bodo vozile 1. maja

RIM, 28. (S.) Med osobjem železnice se je bil razširil glas, da železnice 1. maja spričo posebnega značaja tega praznika ne bodo vozile. Moremo zagotoviti, da hoče uprava, da tako važna javna služba ne bo prekinjena. V tem zmislu je uprava dala raznim uradom navodila, da ne bo nesporazumov in kakih nezdog.

Znamke na razglednicah

RIM, 29. (S.) Vsled nepravilnosti, ki so se ugotovile pri znamkah na razglednicah, javlja ministrstvo za pošto, da je sedaj v rabi sledeča tarifa: Na razglednice s samim podpisom in datumom je treba dati znamko od 5 st., na razglednice z do 5 besed 15 st. in na razglednice z daljšim dopisom 15 st. v istem okraju in 25 st. izven okraja.

Nemčija

Opozicija odobrava prošnjo za posredovanje. — Nove odredbe ne bodo dosegle svojega namena

BERLIN, 28. V državnem zboru so na razpravi izjave ministra za zunanje zadeve von Simonsa. Poslanec Riesser je v imenu strank, ki ne spadajo h koaliciji, izjavil, da odredbe proti Nemčiji niso dosegle svojega namena in da ga ne bodo nikoli dosegle, naj postanejo še tako resne. Mi smo — je nadaljeval Riesser — popolnoma složni s kotnikom vlade, s katerim si prizadeva pridobiti Ameriko za posredovanje. Novi predlogi so strašni, toda nemški narod je pripravljen storiti vse, kar bo mogel. Tudi če se ta poskus ponesreči, bo kljub temu ugotovljeno pred zgodovino, da je Nemčija naredila vse, kar je bilo v njeni moči, da bi se na iznemogli in razdejani svet povrnil mir.

Zakon o prepovedi izvažanja zlata poslaljšan. — Razprava o nemški zunanji politiki

BERLIN, 29. Državni zbor je sprejel v tretjem čitanju in brez razprave zakon, s katerim se prepoved razpolaganja z zlatom državne banke podaljšuje do 1. oktobra 1921. Nato se je zbornica povrnila k razpravi o zunanji politiki. Poslanec ljudske stranke Stressmann, je obsojal Müllerjev govor in je rekel, da ne bi zavezniški znižali svojih zahtev niti za eno stotinko, tudi če bi imeli opraviti s čisto socialistično nemško vlado. Govornik obžaluje, da ni von Simons zavrnil v Londonu Lloyd Georgeovih besed o odgovornosti za vojno. Misli, da je mednarodni sporazum mo-

goč, ker je potreben. Sedanje lice, ki jo nudi svet, bi moral biti zadosten dokaz, da je v splošnem oziru potreben svetoven sporazum, a v posebnem sporazum s Francijo. Minister za zunanje zadeve von Simons je izjavil, da poslancu Stressmannu njegov položaj v Londonu ni dovoljno jasn. Minister pravi, da so zavezniški imeli v rokah listino, s katero je Nemčija priznala, da je odgovorna. Ako bi bil protestiral, bi ne bil več nikoli mogoč kak prijateljski pogovor med Lloyd Georgem in menoj. Von Simons izjavlja, da se vrši preiskava o odgovornosti za vojno in da bo ministrstvo za zunanje zadeve v kratkem objavilo nekoliko zvezkov o tem vprašanju. Nato je minister prešel k vprašanju povračila in je rekel, da se po vestih iz inozemstva zdi, da tudi to pot sporazum s Francijo ne bo mogoč, kar je zelo žalostno. Minister je dalje izjavil, da je proti zahtevi, naj se zlato nemške državne banke prenese v francosko državno banko. Dostavil je, da za sedaj ne more sprejeti razprave o nemških predlogih, ker čaka uradni odgovor strokovnjakov. Von Simons je zaključil: Nemčija bo držala svoje obveze glede razorožitve bavarske civilne brambe. Glede sodbe proti vojnim zločincem pravi, da se kancelar pogaja z zavezniški o načinu postopanja.

Nato je dobil besedo poslanec Bernsdorf, ki je priporočal, naj Nemčija čimprej vzpostavi gospodarske stike z Združenimi državami.

Angleški poslanik v Berlinu odpotoval v London

BERLIN, 29. Angleški poslanik je odpotoval na Angleško, da bo prisostvoval sestanku zavezniških državnikov. Pravi, da je poslanik pred svojim odhodom vprašal von Simonsa nekoliko pojasnila o nemški not. Imel je tudi posvetovanje s komisarjem Zedinjenih držav v Berlinu.

Francija

Francija hoče zasesti na vsak način ruhrsko kotlino

PARIZ, 29. Listi poročajo, da je ministrski predsednik Briand, ko je prišel iz finančne komisije, izjavil nekaterim senatorjem, ki so bili na hodnikih senata, da je eno vprašanje, ki je skupno vsem zaveznikom, namreč vprašanje povračila, in neko drugo, ki zadeva posebno Francijo, kot sosedo Nemčije, t. j. vprašanje lastne varnosti. Da si zagotovi varnost — je rekel Briand dalje —, mora Francija dobiti jamstva in treba je, da si jih vzame. Zasedbo ruhrske kotline tvegamo vsekakor mnogo, toda vse bo odvisno od načina zasedbe same. Naš nastop pred par meseci, ko smo zasedli Düsseldorf, se je popolnoma posrečil in tudi sedaj se mora posrečiti. Nemški delavci so videli tedaj, da nismo prišli v Nemčijo kot imperialistični osvojevalci, ter so naše čete dobro sprejeli. Isti uspeh bomo dosegli tudi sedaj, ako zagotovimo rudarjem v ruhrski kotlini njihov položaj in njihove plače. Na vsak način je treba dobiti jamstva.

Zavezniški si obetajo od zasedenih nemških pokrajin 2 milijardi na leto

PARIZ, 29. Neka poluradna vest pravi, da se je Loncheur posvetoval včeraj z angleškimi strokovnjaki o vseh finančnih vprašanjih, ki se tičejo zasedbe ruhrskega ozemlja. Zavezniški računajo, da bodo zasedene nemške pokrajine nesle 2 milijardi mark v zlatu na leto.

Anglija

Lloyd George pravi, da so nemški predlogi nezadostni. — Anglija bo sodelovala pri zasedbi ruhrske kotline

LONDON, 29. V odgovor na neko vprašanje je Lloyd George rekel v dolni zbornici, da je že v ponedeljek označil stališče vlade glede nameravane zasedbe ruhrske premožnostne kotline. Natančen načrt za to zasedbo je bil predložen posebnim komisijam strokovnjakov in na medzavezniškem sestanku se bo pretresalo poročilo, ki ga izdela ta komisija. O novih nemških predlogih je Lloyd George izjavil, da mu je znano — toda ne uradno —, da je nemška vlada poslala Zedinjenim državam nekoliko predlogov. Rekel je, da je te predloge čital v listih in da mu je žal, ker mora reči, da niso nikakor zadostni. Medzavezniški finančni strokovnjaki so se zbrali v Londonu, da proučijo nemške predloge. Vsled tega ne bi hotel dati sedaj nobenega mišljenja, toda zelo se bojim, da bodo ti predlogi enoglasno proglašeni za nezadostne. Na vprašanje, kaj misli o zasedbi novega nemškega ozemlja, je Lloyd George odgovoril, da se o tem vprašanju ne more izraziti, ker spada v področje vrhovnega sveta, ki se bo o tej stvari odločil še pred ponedeljkovim ali torkom. Cecil je vprašal, ali pomenijo Lloyd Georgeve besede, da se vlada ne bo obvezala, preden ne bo vprašala zbornice za njeno mnenje. Lloyd George je odgovoril: Ako hoče gospod poslanec s tem reči, da zastopniki angleške vlade ne bodo smeli obvezati dežele, v kolikor je to vladi dovoljeno, v tem slučaju njegovega mnenja ne morem sprejeti, ker bi sicer bilo odveč iti na konferenco. Vsled tega se bo

stališče vlade določilo v ponedeljek, t. j. obvezali se bomo za zasedbo premožnostnikov na Vestfalskem, ako nemški predlogi ne bodo zadovoljivi. Chamberlain je rekel, da bo zbornica prihodnji četrtek razpravljala o vprašanju novega pohoda proti Nemčiji. Kenworthy je pripomnil, da so Francozi naznanili, da bodo začeli pohod že v nedeljo, dočim bo doljna zbornica razpravljala o istem vprašanju še le v četrtek. Chamberlain je odgovoril, da ne more nobena razprava v doljni zbornici vplivati na postopanje francoske vlade, katere lahko napravi, kakor in kar se ji zdi da je najbolj pravi.

Rudarji odklonili predloge vlade

LONDON, 29. Rudarji so odklonili predloge angleške vlade za rešitev spora med rudarji in lastniki.

Amerika

Glas o Knoxovi resoluciji v ameriškem senatu

WASHINGTON, 29. Senator Ne-lach, predsednik zakonodajne komisije, je Knoxovo resolucijo odločno napadal. Rekel je, da bi pomenilo junaci Nemčijo v njenem odporu proti zaveznikom v zadevi povračila, ako bi se ta resolucija sprejela. Govornik je dostavil: Z Knoxovo resolucijo zahtevamo popolno odškodnino zase, a pozabljamo zavezniške, s katerimi in hvala katerim smo zmagali skupnega sovražnika. Pozabljamo tudi, da se mora Nemčija razorožiti, da bi ml dobili odškodnino, dočim bi Francija prav lahko zmagala bila vse.

Avstrija

Ljudsko glasovanje o priključitvi k Nemčiji bo 29. maja

SALCBURG, 28. Deželni zbor je sklenil, da se bo ljudsko glasovanje o priključitvi k Nemčiji vršilo na Solno-graškem dne 29. maja t. l.

Gibanje za priključitev k Nemčiji v Gornji Avstriji

LINC, 28. Deželni zbor je enoglasno sprejel predlog pangermanistov, s katerim se vlada Gornje Avstrije pooblašča, da lahko pripravi potrebno za ljudsko glasovanje v Gornji Avstriji, ako narodna skupščina ne odobri zakona o splošnem ljudskem glasovanju o priključitvi k Nemčiji po vsej Avstriji.

Grška

Nič novega z maloazijskega bojišča

ATENE, 28. Uradno poročilo o položaju dne 26. aprila pravi: Na fronti severne skupine mir. Na fronti južne skupine je naše topništvo uspešno streljalo proti neki sovražnikovi koloni.

Pozor

Volilci v Trstu in okolici!

Prejeli ste že ali boste prejeli te dni od tržaškega municipija volilno izkaznico ali legitimacijo (Certificato d'iscrizione). Ta dokument je vsakemu volilcu potreben za volitev; brez njega ne more oddati svojega glasu. Pozvani ste bili zato že opetovano, da izkaznico skrbno čuvate.

Opozarjamo Vas še na nekaj važnega: Vsaka izkaznica mora imeti pečat tržaškega municipija; drugače ni veljavna. Vzemite torej takoj svojo izkaznico v roko ter pregledajte, ali ima na prvi strani v levem spodnjem kotu omenjeni pečat. Vsled pomote nekega uradnika so se namreč za nekatere sekcije tržaškega volilnega okrožja razposlale volilcem izkaznice brez pečata. Kdor ima tako izkaznico, naj jo takoj nese v telovadnico, Via della Valle, kjer dobi brez drugega manjkajoči pečat. Kdor nima časa, da to sam odpravi, naj prinese izkaznico v naše uredništvo, Via S. Francesco 20, I. Volilni odbor so naprošeni, da izkaznice brez pečata zberejo ter preskrbijo za vse skupaj manjkajoči pečat.

Volilnim odborom!

Vkljub ponovnim pozivom nam se še niso naznanila imena oseb, ki naj bi sodelovali pri volilnem činu kot naši zastupniki, takozvani »zastopniki kandidat-ske liste«. Treba jih je za vsako sekcijo po dva, enega pravega, enega namestnika.

Pozivamo volilne odbore v zgornji in spodnji okolici, da storijo, za kar so bili naprošeni, najpозneje do ponedeljka, 2. majnika, ker bi sicer ne mogli zastupnikov pravočasno predložiti na pristojnem mestu.

Na delo takoj v ogib nepopravljivi narodni škodi!

Glavni volilni odbor Jugoslov. nar. stranke za Trst in okolice

Domače vesti

Našim splitskim bratom sem naslovil v "Edinosti" od četrtke članke, ki se je z njim petala včerajšnja "L'Era nuova" — po svoje. Ker bi utegnili, kdor ni slučajno prebral "Edinosti", presojati stvar po navidezno točnih citatih italijanskega dnevnika, opozarjam na to, da je "L'Era nuova" ostala tudi do pot zvesti svoji viteški metodi potvarjanja nasproti-kovalnih besed od zavijanja do zamolčevanja. Ta konstatacija, ki jo lahko vsak napravi primerjaje moj članek s citati in navedbami višjekega lista, mi daje pravico ostreje se vsake polemike z njim. Dr. Josip Wilian.

Strah pred volitvami! Včeraj smo primerno označili milo tožbo, ki jo je priobčil "Piccolo" v svojem strahu pred volitvami. Seveda je slikal črno zlasti zato, da bi vzpodbudil svoje volilce k čim odločnejšemu delovanju. Ali že dejstvo, da je čutil potrebo, strahiti, je znamenje, da ima "Piccolo" vendarle nekatere volilce. Pa pustimo to! Saj pokaže uspeh volite, ali je bil njegov strah upravičen ali ne. Toda pri tej priliki hočem ugotoviti nekaj drugega in velesnačilnega. Mi smo že pod avstrijskim režimom opetovano, v listu in na javnih shodih naglašali, da bi bile edine volitve po proporcionalnem sistemu pravilne, ker bi samo take volitve zagotovile primerno zastopstvo obema narodnostima, oziroma vsem političnim strujam v deželi. Avstrijska vlada pa o proporciji ni hotela nič slišati. A to gotovo radi tega, ker ni hotela, da bi naš narod prišel do zastopstva, ki bi odgovarjalo njegovega številu. In v lepem soglasju z avstrijsko vlado so proporcionalne volitve odklanjali tudi italijanski politični krogi v deželi. Odklanjali so jih brez dvoma iz istega razloga, kakor vlada. Mi pa se nismo nikdar bali pravičnih volitev, na katerih bi prišlo do izraza resnično narodnostno razmerje v deželi. "Piccolo" in njegovi zaplečniki pa so se bali takih volitev in se jih še boje tudi danes. In če že ni mogla Italija drugače, nego da je svoj volilni red s proporcionalnim sistemom uveljavila tudi v teh pokrajinah, pa naj bi jim vsaj — tako bi hoteli "Piccolo" in njegovi padjasi — pomagala z umetno ustvarjenimi nenaravnih volilnih okoliščin, da bi prišli oni do večine in bi se s tem potvrdilo resnično narodnostno razmerje v deželi. Strah jih je pred resnico. In to je tem značilnejše, ker dokazuje, kako "Piccolo" vedoma govori nerazumno, ko kriči, da je to ozemlje po narodnosti italijansko!

Kako potajujejo resnico! V nekem tržaškem listu smo čitali te dni dopis iz Istre, v katerem natveza dopisnik svoji javnosti bajko, kako da je občina Zminj (spazijski kraj) vedno italijansko-patriotično čutila. Avstrija da je sicer hotela na umeten način pohrvatiti to občino, ali sedaj da je Zminj zopet tisti, kakor je bil nekdaj. Odpravili da so fanatičnega župnika in učitelja (ali učitelje) in odprli da so zopet italijansko šolo. Sedaj pa si ogledimo nekoliko — resnico, ki jo oni dopisnik tako drzno potajuje. Slučajno imamo pred seboj uradno statistiko, to je številke, ki govorijo vso in pravo resnico. Pri ljudskem šteju l. 1900. so našli v Zminju 4790 prebivalcev. Od teh le 243 z italijanskim običajnim jezikom. Pri ljudskem šteju leta 1910 pa so našli v Zminju 5689 prebivalcev. Od teh 5532 s hrvaškim, oziroma slovenskim običajnim jezikom, 156 pa z italijanskim!!! Hrvatje in Slovenci so tvorili torej 98, Italijani pa 2 odstotka prebivalstva! Tak uspeh je imelo ljudsko štetje s tisto proslulo rubriko s "občevalnem jeziku". Kako bi še le bilo, če bi bili šteli na edino pravilen in zanesljiv način: na podlagi narodnosti! Kajti štetje na podlagi občevalnega jezika je dajalo sto prilik za potvarjanje, izsiljevanje in za prikritje na odvisne ljudi! Seveda pravijo, da je bilo to umetno delo avstrijske vlade. Mi bi pa vprašali gospodo, naj nam razložijo, kako da tista avstrijska vlada ni pohrvatila ali poslovenila raznih drugih krajev v Istri? Odgovor je lahek: ker so bili dotični kraji — res italijanski! Zminj pa ni italijanski in zato ni ni trebal avstrijski vladi, da bi ga "hrvatila".

V letu 1913. je obstajala v Zminju poleg deželne hrvaške štirirazrednice tudi italijanska enorazrednica. In to — čutili — za dva odstotka ne Italijanov, ampak prebivalcev, ki so se priznali k italijanskemu občevalnemu jeziku! Takih je bilo 156. A v italijansko šolo je zahajalo 76 otrok! Je-li verjetno, da so bili vsi ti otroci italijanskih starišev? To je pač drastičen zgled, kako so Hrvatje — preganjali Italijane in Italijanske šolstvo! Pač pa stoji dejstvo, da občina-pokrajina tržaška ni hotela dati slovenske šole tisočim slovenskim otrokom in da je avstrijska vlada podpirala to uporno odkrekanje najvišjeje pravice vsakega naroda, namreč pravice — do sredstev kulture! Naj pokličemo gospodi v spomin dejstvo, da

je minulo že 40 let, odkar je veliko število slovenskih otrov v Trstu vložilo prvo prošnjo za ustanovitev slovenske šole in da so komisionalna poizvedovanja ugotovila, da so imeli tisti stariši veliko večje število šoli podvrženih otrok, nego jih je zahteval državni zakon! 40 let je minulo od tedaj, ali rešitve nismo mogli izposlovati od avstrijske vlade, ki bi bila mogla — če bi bila le hotela — prisiliti tržaško občino, da nam da tisto borno ljudsko šolo! Tako je avstrijska vlada naša narodno-kulturna štemljenja — podpirala!

To so same neizpodbitne resnice. Gospoda naj jih le zatemnjujejo s svojo drznostjo, ali odpraviti jih ne morejo!

Jako lep! Na pritisk od znane strani so sklenila vsa tržaška paroplovna podjetja, med drugimi tudi taka, ki so neoporečno dalmat. izvora in so postala komaj sedaj italijanska, da odpuščijo vse svoje moštvo, ki nima že po rojstvu italijanskega pripadništva. In res, vsaki dan tim dospe kak parobrod v tržaško pristanišče, se mora takoj izkrcati vse "tuje" moštvo, ne glede na dobo doseganja službovanja in na čin. In teh revčev, ki tako nepričakovano izgube svoj zaslužek, ni malo! Skoraj vsi so oženjeni in imajo svoje družine že od nekdaj v Trstu. Vrh tega še zahtevajo dobrobrniti mogotci od njih, naj se takoj izselijo v Dalmacijo, dasi so ti ljudje že z mladimi nog proč iz svoje domovine in nimajo tam ni krova ni kruha ni svojcev več. Razumljivo je torej, da skušajo ti nesrečnice uveljavljati svoje pravice na razne načine. Med drugim so se obrnili tudi na "Zvezo pomorščakov", v kateri so vsi včlanjeni, za pomoč in posredovanje. Pa kaj se je zgodilo, mesto tega? Tukajšnja podružnica "Zveze pomorščakov" objavlja poseben proglas, v katerem naznanja, da je za stalno glavnomu vodstvu "Zveze" predlog, naj se vsem odpuščenim "tujim" pomorjem povrnejo prispevki, ki so jih vplačali kot njeni organizirani člani. Res prijazni in človekoljubni so včasih ti internacionalci v svojih strokovnih zvezah.

Lipova ali lipina vejica? "Jadranka" je po zdravila naš glasovniški odznak s pravim diti-rambom, v svojem simpatičnem ljubkoveseloresem tonu. Samo nekaj ji na tem odznaku ne ugaia: ime, ali pravzaprav oblika tega imena. Ne pravi tega izrecno, a tembolj izrazito, vpletajoč med svoje bujne rožice vsakotoliko "lipine" vejice. Ti predrzni možki pri Političnem društvu, tako pač umije naša "Jadranka", hočejo nam ženskam še lipo vzeti, lipo, ki je vendar ženska spola in ima torej ne oporečno pravico do ženske pripone — in, torej lipova vejica kakor se pravi Marijin mesec in hčerini svet. V obrambo možkih pri Političnem društvu si dovoljuje, ne držeč se kakor lipov bog pojasniti "Jadranci", da lipova vejica namestu "lipine" vejice ni nikaka moška usurpacija ali slovniska napaka. Živi jezik jo pozna ravnotako kakor znanstvena slovnica. Malim bolnikom dajemo mamec lipovega čaja, poradne paglavce mažejo očete s leskovim oljem, resnica je kakšenkoli vendar lepša brez figovega peresa: in zato moramo tudi mi glasovati z lipovo vejico! (V ostalem gl. Breznikov slovn. slovnico, II. izdaja, str. 175: "Od ne živih predmetov n e tvorimo pridevnikov s pripomoč. in.) Lipovec.

Jadranka je izšla z različno vsebino in je na prodaj že od danes nadalje.

Uradne vesti

Splošne volitve v tržaški trgovinski in obrtni zbornici. Po zakonu od 29. junija 1868, in po veljavnih volilnih predpisih, spremenjenih od generalnega civilnega komisariata za Julijsko Benetico z odlokom od 3. marca 1921. št. 646—13614, naznanja podpisana volivna komisija, da bo ležal volilni imenik za prihodnje splošne volitve v tržaški trgovinski in obrtni zbornici od 30. aprila do 14. maja t. l. v veliki dvorani imenovane zbornice občinstvu na vpogled. Reklamacije proti imeniku se morajo predložiti volilni komisiji v teku označenega roka. Reklamacije, ki se bodo vložile po tem času, se ne bodo upoštevale. — Trst, 29. aprila 1921. — Volivna komisija.

Urniki za obiskovanje pokopališča pri Sv. Ani. Mestni magistrat tržaški naznanja: Od 1. maja do 31. avgusta t. l. bo pokopališče pri Sv. Ani odprto od 8 do 12 in od 14 do 18^h. Obiskovalci pokopališča se pozivajo, naj iz spoštovanja do kraja samega ne mečejo na tla papirjev. — Trst, 28. aprila 1921. — Mestni magistrat tržaški.

Stojšča na cesti. Mestni magistrat tržaški naznanja: Ker venomer prihajajo prošnje, v katerih se prosilci potegujejo za dovoljenje, prodajati v stojščih na javni ulici najrazličnejše blago, naznanja mestni magistrat, da se nove prošnje ne bodo več vzele v poštev, ker

so vsi javni prostori, ki so za stojšča primer-ni, že zasedeni. Zaenkrat se torej nova dovoljenja ne morejo več dati. Preveč stojšč v javnih ulicah ni primerno in ne dela mestu časti. — Trst, 29. aprila 1921. — Mestni magistrat tržaški.

Iz tržaškega življenja

Poskušena samomor. Včeraj zjutraj okoli 11. ure je bil zdravnik rešilne postaje telefonično pozvan k družini Holzinger, stanujoči v ulici Medias št. 6. Tam je potreboval nujne zdravniške pomoči dimnikar Eugen Holzinger, ki se je bil ustrelil s samomorilnim namenom v prsa. Zdravnik mu je dal prvo pomoč ter ga dal nato odpeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v IX. oddelku. Eugenova mati je pravila, da ne ve, kaj je dovedlo sina do tega koraka. Sumi pa, da se je ustrelil radi ljubezni.

Nesreča z orožjem. Včeraj so pripeljali v tukajšnje bolnišnico 6 letnega Alberta Kralja iz Trebš št. 46. Deček je bil našel na cesti naboj, s katerim se je toliko časa igral, dokler se mu ni razpočil v roki in ga ranil po obrazu. V bolnišnici je dobil prvo pomoč.

Oboje napad na Dreherjevo pivovarno. Preteklo jutro okoli 3. ure je opravljal čuvaj Franc Strukej svojo službo v Dreherjevi pivovarni. Močan ropot pred vrati, ga je privabil iz tovarne. Nekdo ga je bil poklical po imenu. Čuvaj je stopil k vratom, da bi videl kdo ga kliče. Pred njim je stal neznanec, ki je hotel vstopiti. Strukej mu je odgovoril, da mora imeti za ustup v pivovarno posebno dovoljenje, izdano od vodstva. Mladenec ni dal odgovora, pač pa je dal znamenje z roko. Na mah je planilo pred vrata 12 obojeznih mladenčev, kateri so splezali skozi zid v pivovarno. Čuvaju so nastavili samokrese na prsi ter mu zagrozili s smrtjo. Prisilili so ga, da jim je pokazal, kje je garaža za avtomobile. Neznanci so stopili na avtomobil ter jo popihali. Drugo jutro se je ugotovilo, da je nosil avtomobil št. V. G. 139 (15 Ter). Dogodek je bil naznanjen policiji, ki zasleduje neznanca. Priznalo je uložila pivovarna kakor tudi policija na tamnišnje tukajšnji fašisti, ali niso bili vpisani omenjeni neznanec pri fašistih. Toda odgovor je bil negativen. Pripomniti imamo, da je to že drugi napad. Upati je, da pridejo "mladeniči" kmalu v roke pravici!

Ljubezna žaložga. Pred nedolгим časom se je seznanil 43letni vdovec Viktor Brosolo z 42 letno Stefanijo Calabottjevo, stanujočo v "hiši čednosti" v ulici dei Vitelli št. 1. Brosolo je bil poklicni mizar ter se s skromnim zaslužkom preživel od dne do dne. Toda, ko ga je začela Stefanija milo prositi, naj jo vzame k sebi, je jel Viktor premišljevat, kako bo vzdrževal sebe in bodočo ženo. Po dolgem premišljevanju, je prišel do zaključka, da bo vzel žensko k sebi. Tako je tudi storil. Toda v Brosolovo hišo je prišla beda in Viktorja je začelo skrbeli. Stefanijo je poslal nazaj odkoder je prišla. Pred včerajšnjim popoldne je sklenil neisrečni mož, da si bo končal življenje. Šel je tudi po Calabottjevo, da bi šla z njim v smrt. Odpravila sta se v Barkovlje, kjer sta vstopila v gostilno. Viktor je poklical na mizo liter vina. Ko sta izpila vino, je potočnil mož iz žepa steklenico "Cinzano". Toda v steklenici ni bil vermet, pač pa strup. Strup je natočil v oba kozarca in smrtna kandidata sta ga izpila. Prej ko so drugi gostje zapazili dogodek, sta se že borila s smrtjo. Na lice mesta je bil pozvan zdravnik rešilne postaje, ki ju je dal nemudoma odpeljati v mestno bolnišnico. Sprejeli so ju v I. oddelku, kjer sta kmalu potem umrla. Pri Brosolu so našli pismo, ki je bilo naslovljeno na njegovega sina Hermana. V pismu je bilo rečeno, da ga je dovedla beda do tega koraka. Pismo ima v varstvu policija.

Vesti iz Goriške

Shod se je vršil v naših gorah in sicer dne 17. aprila v Novakih, na katerem sta govorila gg. dr. Gruntar in kaplan Stanič. Vse ljudstvo je bilo enoglasnega mnenja, da morajo na dan volitev vsi na volišče.

Solska mladina na Ljubinju priredi dne 1. maja ob treh popoldne solsko veselico.

Goriški polk. Kakor poročajo goriški listi, je "vendar enkrat gotovo", da ostane 23 polk pešcev stalno v Gorici.

Fašisti. Čisto po nepotrebnem so se razširile po Vrtojbi govorice, da se tudi med domačimi fanti nahajajo nekateri fašisti. Imenovala so se celo nekatera imena. Ko so fantje izvedeli za to, se so čudili. Ni prav, da se kdo brez vzroka dolži, da je pripadnik organizacije, ki ni samo sovražna našemu narodu, ampak ima na vesti stvari, ki jih odklanjajo tudi rasodni Italijani.

Pedec. Pred nekaj dnevi je zidar Ivan Parmegiani tako nesrečno padel s stopnjic v temi,

Ugasnila je svetiljko in v hipu sti spali ti mladi bitji trdno spanje, vkljub veliki sreči in še večjim ljubavnim skrbem.

Prvi mesec novega leta je popolnoma zadovoljil Krivokuca v kupčiskem pogledu. Da bi pobil konkurente in privabil ljudi, je moral sicer pri nekaterih predmetih popustiti za kak novčič — ali za to je bil kupčije ves dan in četrtica ljudi v prodajalnici ni zevala. Radi velike prodaje je bil sicer primoran vzeti mnogo blaga na račun, ali vsak dan je vzkupil za stopdeset do dvesto, a ob sobotah tudi do tristo goldinarjev, pak je Krivokuč računalo: ako bi tako trajalo dalje, bom mogel v dveh, treh letih amortizirati glavnik, ki jo je vložil za povečanje kupčije. Mnogo denarja, ki je sedaj šla dnevno skozi njegove roke, je je navdajala z najboljšimi nadami; jel je občutiti veselje na kroženju velikih svot, in čim več se je premetalo denarja, je tudi rasla njegova želja po še večji kupčiji. Vendar mu je ostalo toliko previdnosti in nezaupljivosti, da se ni spuščal v omamne spekulacije, v katere so ga hoteli zavesti agentje in komisijsarji, ki so zahvali pri trdki "K zlati pomaranči" pečenko zase. Varoval se je pred temi ljudmi tudi zato, ker ni bilo v hiši ravno obilice gotovega denarja.

da se je hudo poškodoval na nogi in dobil več poškodb tudi na glavi.

Petelinčica je ukradel in da bi bila stvar bolj popolna, še kokež zraven. Vendar ni imel sreče. Mož, 28 let star, doma od Vidma, je bil prijet in ga bodo v ječi poučili, dane gre, da bi na tak način gojil perutinstvo.

Dva zidarja iz Vidma sta stopila v Grgarju v neko gostilno, nakar se je eden navzočih obregnil ob njiju, češ: »Poita domov, kaj delata tu!« Posledica: Prišli so orožniki in ker niso dobili onega, ki je to dejal, so gnali gostilničarja. — Mi se moramo res čuditi, da oblastvo vrši tako vestno svojo službo, če gre za mal prestopke ničrednega značaja od Slovencev, fašisti pa pobijajo in požigajo, a se zato nič ne zganejo.

DAROV

Rojanski Sokol daruje za dijaško podporno društvo v Trstu L. 50. — Denar hrani blagajnik.

Gospodarstvo

Vzpostavitev železniškega prometa v Jugoslaviji. Iz Belgrada poročajo: Ministrstvo za železnice se je lotilo z vso energijo rekonstrukcije železniškega prometa. Ravno kar objavljena letna potreba železnice kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev izkazuje velike številke. Samo hrastovih in bukovih pragov potrebujejo jugoslovanske železnice na leto 1.000.000 kubičnih metrov. Težko, da bo mogla država sama pokriti vso potrebo; najbrž bo morala iskati dopolnilo v inozemstvu. Znano je tudi, da namerava belgrajska vlada v najbližji bodočnosti začeti z gradnjo več važnih železniških prog, zlasti takih, ki so postale vsled premaknitve trgovinskega toka nujno potrebne.

Borzna poročila.

Tečaji:

Trst, dne 29. aprila 1921.

Jadranska banka	300
Cosulich	361
Dalmatija	285
Gerolmich	1395
Libera Triestina	549
Lloyd	1680
Lussino	1030
Martinič	230
Oceanija	368
Premuda	409
Tripostich	350
Amplea	598
Cement Dalmatija	358
Cement Spalato	869

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 29. aprila 1921.

Neprepečatene krone	4.—	5.—
avstrijsko-nemške krone	3.25—	3.50
čehoslovanske krone	28.—	29.—
dinarji	60.—	61.—
lejl	32.50—	33.—
marke	31.75—	33.—
dolarji	20.40—	20.50
francoski franki	158.—	157.—
švicarski franki	360.—	365.—
angleški funti papirnati	82.—	82.50
angleški funti, zlati	104.—	106.—
rubi	10.—	12.—
napoleoni	84.—	86.—

Švicarski tečaj.

ZENEVA, 28. Lira 27'812, marka 8'9625, av. krona 1'52, angl. funt 2'67, fr. frank 43'275, dolar 5'7375.

ZAHVALA

Podpisana globoko gnojna po tolikih dokazih iskrenega sočutja ob prebrdki izgubi preljubljenega sinčka

BORISA

izreka vsem onim cenjenim osebam, ki so bodisi z darovanjem cvetja ali s spremstvom k večnemu počitku ali na katerikoli drugi način hoteli počastiti spomin nepozabnega pokojnika tem potom najsrčnejšo zahvalo.

Obi elj KURET

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

PSICKI 5 tednov stari, dobre čičke pasme, izborni čuvaji, se prodajo v ulici Piccardi 12. Susteršič. 721

CEVLJARSKEGA vajenca sprejme (takoj) Kosič v via Udine št. 65. 717

SLUŽKINJA z dobrimi spricevali, išče mala družina. Mesečna plača 130 L in dobra hrana. Pendice Scrocola 353, vila Emilia. 702

KROJACNICA Avgust Stular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 23

FELBERBAUM & ROLICH

(prej HEDŽET & KORITNIK)

Gorica — Corso Verdi št. 7, vogal šolske ulice

Velika zaloga manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstnega perila, nogavic itd., kakor tudi vseh potrebščin za krojače in šivilje. — Opreme za neveste!

Na debelo!

Cene brez konkurence.

Na drobno!

PODLISTEK

V. F. B.

V malem svetu

(33)

— Ah, tebi sem najlepša, moja draga miljenka — je rekla Ivanka in skočila k sestri, da jo poljubi — ali drugim?

— Molči, molči! — je rekla Mila, šaleč se: ti bi vedno hotela, da bi ti kdo delal poklone, a več sama, da si lepa!

In poljubila je svojo sestro na usta, potem na oči in na čelo. To ji je vračala ljubkovanje in poljubljanje ste se kakor dve grlici. To je bilo že njuna navada, ko sti si mladi srca prelivali od čustva: pri stariših niste nahajali nežnosti, pak ste jo nadomeščali medseboj druga drugi. Sicer niste bile vsikdar tako nežni druga proti drugi. Tu pa tam ste si sprli in prepirali, a večinoma po krivdi nagle Ivanke. Ali, hitro ste se zopet pomirile, zajokale obe radi prepira, pak se potem poljubljale do siteda.

Nocojnji izliv nežnosti kakor da so obema omehčali srce, kajti naenkrat so se začele — prav po ženskem načinu — Ljudmili cediti solze po licu in na Ivankaovo glavo, ki je počivala v naročju Milene. Ko je Ivanka, ki ji

je bilo srce prepolno, in si ga je morala olajšati, ali v smehu ali v jok, opazila to, je začela jopati tudi ona, da sta se skupno smejale in jokale.

— Ti jočeš od sreče — je izpregovorila slednjč Mila, brisoc si solze — ali, jaz sem tako nesrečna, mene ne ljubi nikdo.

Ivanka se je hotela zasmejati. Navajena je bila, gledati v petnajstletni Mila še otroka, ki ga je kot mati čuvala. Pa se ji je sredi joka zdelo smešno, da se to dete čuti nesrečno, ker ga nikdo ne ljubi. No, ni hotela Mile užaliti in ji je rekla, gladeč jo po laseh in po licih: — A Roder, ali te on ne ljubi?

— Mislim: da, ali, zakaj pa ni prišel k nam? ... Gleda me samo na ulici, ali pri Drimčevih in mi kaj šepče na uho, česar niti ne razumem prav, ali nekaj je o ljubezni. In zakaj ne bi prišel k nam v hišo?

— Ah, on ti je častnik, k temu še konjeniški, oni ti ne gredo po meščanskih hišah, veš... Slednjč je to vse eno, samo da te ljubi — je tožala Ivanka Mila.

— O, jaz mislim, da me ljubi? — je govorila smehljaje se skozi solze — kajti ne spremlja več Zore, odkar sem mu rekla, da se ne more sedeti na dveh stolicah.

— Vidiš torej, gotova si! — je rekla Ivanka in dostavila: No, sedaj bi bil čas, da zaspive, druga ura je že.

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevezma vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wlen.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu